

MUZIKOLOGIJA

MUZIKINIO MĄSTYMO TESTO VERTINIMO INSTRUKCIJA

2008 m. brandos egzaminų pakartotinė sesija

Paiškinimai

- Šioje instrukcijoje pateikiama: muzikinio mąstymo testo atsakymai, vertinimo kriterijai ir normos, vertinimo taškais lentelės.
- Vertindami kandidatų darbus, vertintojai turi vadovautis instrukcijoje pateiktomis vertinimo normomis ir taškų skaičiavimo lentelėmis.
- Harmonijos uždaviniui ir muzikos kūrybai pagal pateiktą pavyzdį vertinti yra sudarytos lentelės kiekvienam užduoties tipui. Harmonijos uždavinių vertinimo lentelėse nurodytas maksimalus taškų skaičius pagal kiekvieną vertinimo kriterijų. Skiriamas taškų skaičius priklauso nuo padarytų klaidų skaičiaus. Muzikos kūrybos pagal pateiktą pavyzdį užduočių vertinimo lentelėse nurodytas taškų skaičius už parinktas funkcijas, akordų užrašymą, sudarytą figūrą bei nuoseklią balsovadą.
- Vertindami atliktą I užduotį, vertintojai pažymi klaidas išspręsto harmonijos uždavinio ar muzikinio raštingumo testo natose.
- Vertindami III užduotį, vertintojai muzikos kūrybos pagal pateiktą pavyzdį natose pažymi (nubraukia) netinkamai parinktus, išdėstytus ar netinkamu ritmu užrašytus akordus. Nubrauktų akordų apačioje vertintojas užrašo klaidos tipo sutartinį ženklą.
- Jeigu dviejų vertintojų įvertinimai skiriasi, vertinimo komisijos pirmininkas dar kartą peržiūri darbą ir galutinį įvertinimą įrašo užduoties viršelyje esančiame laukelyje.

I. MUZIKINIO RAŠTINGUMO TESTAS (20 taškų)

1 užduotis

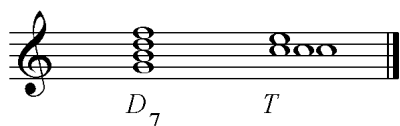
1.1. Tonacijos, metro ir dermės laipsnių nustatymas (9 taškai).

Melodija	Tonacija	Metras	Dermės laipsnis
A	a-moll	5/8	IV
B	C-dur	4/4 arba 2/2	V
C	F-dur	3/4	I

1.2. *Allegro* – greitai (1 taškas).

dolce – švelniai, maloniai (1 taškas).

1.3. Akordo nustatymas ir jo sprendimas (3 taškai).

Taškai	Paiškinimai
1	Už teisingą akordo nustatymą
1	Už teisingą akordo sprendimą
1	Už teisingą harmoninį akordo užrašymą

1.4. Garsų raidiniai pavadinimai (2 taškai).

2 takte – h¹

3 takte – gis¹

2 užduotis

2.1. Konsonansiniai akordai yra D_{46} ir D_6 (2 taškai).

2.2. Konsonansinio akordo pavadinimas yra *minorinis sekstakordas* (1 taškas).

Konsonansinio akordo melodinis užrašymas (1 taškas).

Maksimali taškų suma už 2-ą užduotį	4
--	----------

I. HARMONIJS UŽDAVINYS

Vertinant A–E tipo harmonijos uždavinį, skiriamų taškų skaičius priklauso nuo padarytų klaidų skaičiaus pagal kiekvieną kriterijų:

1. Viena klaida – viena pagrindinė arba dvi nepagrindinės, t. y. kitos klaidos. Pagrindinės klaidos yra:
 - funkcinės logikos nepaisymas;
 - kadencijos nesudarymas;
 - neteisingas septimos ir nonos įvedimas, perstatymas ar sprendimas;
 - paralelinės kvintos ir oktavos (išskyrus paralelines kvintas tarp vidurinių balsų);
 - melodiniai padidinti intervalai.
2. Pasikartojanti klaida vertinama kaip viena klaida.
3. Už teisingą alteracijos ženklų vartojimą, teisingą ir tvarkingą harmoninių akordų užrašymą neskiriama taškų (0 taškų), jei uždavinio sprendimas vertinamas 0 taškų.

A tipo harmonijos uždavinio vertinimas (10 taškų)

Kriterijus	Paaiškinimas	Maksimalus taškų skaičius
Sprendimas	Teisingas sprendimas: <ul style="list-style-type: none"> • pateiktai melodijai adekvačiai išvelgta harmonijos funkcijų kaita; • teisingai sudarytos kadencijos; • teisingai sudaryti akordai; • akordai teisingai perstatomi, jungiami ir sprendžiami. 	8
Alteracijos ženklų vartojimas	Teisingai vartojami alteracijos ženklai.	1
Ortografija	Pakankamai teisingai ir tvarkingai (50% ir daugiau) užrašyti muzikiniai ženklai ir harmoniniai akordai.	1
Maksimali taškų suma		10

Pastabos:

1. Už vieną klaidą skiriama 1 tašku mažiau.
2. Uždavinio sprendimas vertinamas 0 taškų, jei padaryta 7 ir daugiau tos pačios ar skirtingos rūšies klaidų.

B ir C tipų harmonijos uždavinio vertinimas

Kriterijus	Paaiškinimas	Maksimalus taškų skaičius	
		B tipas	C tipas
Sprendimas	Teisingas sprendimas: <ul style="list-style-type: none"> pateiktai melodijai adekvačiai išvelgta harmonijos funkcijų ir tonacijų kaita; teisingai sudarytos kadencijos; teisingai sudaryti akordai; akordai teisingai perstatomi, jungiami ir sprendžiami. 	16	18
Alteracijos ženklų vartojimas	Teisingai vartojami alteracijos ženklai.	2	4
Ortografija	Pakankamai teisingai ir tvarkingai (50% ir daugiau) užrašyti muzikiniai ženklai ir harmoniniai akordai.	2	3
Maksimali taškų suma		20	25

Pastabos:

1. Už vieną klaidą skiriama 2 taškais mažiau.
2. Uždavinio sprendimas vertinamas 0 taškų, jei padaryta 8 ir daugiau klaidų.

D ir E tipų harmonijos uždavinio vertinimas

Kriterijus	Paaiškinimas	Maksimalus taškų skaičius	
		D tipas	E tipas
Sprendimas	Teisingas sprendimas: <ul style="list-style-type: none"> pateiktai melodijai adekvačiai išvelgta harmonijos funkcijų ir tonacijų kaita; teisingai sudarytos kadencijos; teisingai sudaryti akordai; akordai teisingai perstatomi, jungiami ir sprendžiami. 	24	32
Alteracijos ženklų vartojimas	Teisingai vartojami alteracijos ženklai.	3	4
Ortografija	Pakankamai teisingai ir tvarkingai (50% ir daugiau) užrašyti muzikiniai ženklai ir harmoniniai akordai.	3	4
Maksimali taškų suma		30	40

Pastabos:

1. Už vieną **D tipo** uždavinio sprendimo klaidą skiriama 3 taškais mažiau, už vieną **E tipo** uždavinio sprendimo klaidą skiriama 4 taškais mažiau.
2. Uždavinio sprendimas vertinamas 0 taškų, jei padaryta 8 ir daugiau klaidų.

II. MUZIKOS KŪRINIO ANALIZĖ IŠ NATŲ (40 taškų)

A tipo muzikos kūrinio analizės iš natų vertinimas (13 taškų)

Užduoties dalies nr.	Atsakymai	Taškai
1 ^A .1.	Periodas	1
1 ^A .2.	A – motyvas	1
	B – frazė	1
	C – sakiny	1
1 ^A .3.	Pasikartojančios tematikos	1
	Sutrumpintas arba nekvadratinės struktūros	1
2 ^A .1.	Sakiny	1
2 ^A .2.	T	1
	T ₆	1
	D ₄₆	1
2 ^A .3.	IV	1
2 ^A .4.	Vidutiniškai	1
	Išraiškingai	1

B tipo muzikos kūrinio analizės iš natų vertinimas (27 taškai)

Užduoties dalies nr.	Atsakymai	Taškai
1 ^B	<u>Paprastoji dviejų dalių</u> forma arba kupletinė daina	2
2 ^B	<u>B</u> ir <u>E</u>	2
3 ^B	Periodas a	3
	*periodas b	2
	*1-16 17-33	5
	Sakiny a *sakiny a ₁ sakiny b sakiny b ₁	4
	1-8 9-16 17-24 25-33	
4 ^B	Normatyvinis, kvadratiškas	2
5 ^B	T	1
	D ₆	1
	(D ₂) arba D ₂ →	1
	S ₆	1
6 ^B	Diatoniniai pereinamieji	2
7 ^B	Tobula (stipri)	1

***Pastabos:**

1. Muzikos kūrinio formos schemoje nurodant kūrinio dalių ar jų padalų apimtį taktais galima vieno takto paklaida.
2. Už kūrinio formos dalies pakartotinį apibūdinimą taškų neskiriama.

C tipo muzikos kūrinio analizės iš natų vertinimas (33 taškai)

Užduoties dalies nr.	Atsakymai	Taškai
1 ^c	<u>Sudėtinė trijų dalių</u> forma	2
2 ^c	<u>A</u> ir <u>C</u>	2
3 ^c	A B *A *1-36 37-66 1-36	2 3
4 ^c	<u>Paprasta trijų dalių</u> forma	2
5 ^c	Periodas a *periodas b periodas a ₁ 1-12 13-24 25-36 Es-dur c-moll Es-dur	4 3 3
6 ^c	<u>Paprasta trijų dalių</u> forma	2
7 ^c	D ₇ ♯F arba VI F ₆ arba ^{b1} II ₆ K ₄₆ arba T ₄₆ D	1 1 1 1
8 ^c	Neparuoštas užlaikymas Diatoninis pereinamasis	2 2
9 ^c	<u>Sudėtinė</u>	1

*Pastabos:

1. Muzikos kūrinio formos schemoje nurodant kūrinio dalių ar jų padalų apimtį taktais galima vieno takto paklaida.
2. Už kūrinio formos dalies pakartotinį apibūdinimą taškų neskiriama

D tipo muzikos kūrinio analizės iš natų vertinimas (40 taškų)

Užduoties dalies nr.	Atsakymai	Taškai
1 ^D	Sonatos forma	1
2 ^D	Ekspozicija Temų plėtojimas Repriza *1-28 29-47 48-70	3 3
3 ^D	Pagrindinė partija jungiamoji p. šalutinė p. baigiamoji p.	4
4 ^D	Baigiamoji partija	1
5 ^D	Pagrindinė partija šalutinė p. 1 taktas 13 taktas h-moll D-dur	2 2 2
6 ^D	<u>Jungiamoji partija</u> pagrįsta <u>pagrindinės partijos</u> tematika <u>Baigiamoji partija</u> – <u>šalutinės partijos</u> tematika	2 2
7 ^D	<u>Pagrindinė partija</u>	1
8 ^D	44-47	1
9 ^D	Klasicizmas	1
10 ^D	Pirmoji yra vylingoji (nutrauktoji) kadencija Antroji – sudėtinė kadencija	1 1
11 ^D	S T ₆ S D ₇ ♯F arba VI	1 1 1 1 1

	S ⁶ arba II ₆	1
	K ₄₆	1
	D	1
12 ^D	Diatoninis pereinamasis	2
	Diatoninis pagalbinis	2
13 ^D	Mažiau	1

*Pastaba. Muzikos kūrinio formos schemoje nurodant kūrinio dalių ar jų padalų apimtį taktais galima vieno takto paklaida.

III. Muzikos kūryba pagal pateiktą pavyzdį

Muzikos kūrybos pagal pateiktą pavyzdį (A tipas) vertinimas (10 taškų)

Atsakymai	Taškai	Paiškinimai
2-ame takte yra S ir D funkcijų akordai arba du D funkcijos disonansiniai akordai.	1	Už tinkamai parinktą funkciją.
3-ame takte yra T funkcijos akordas.	1	Už tinkamai parinktą funkciją.
4-ame takte yra K ₄₆ ir D akordai.	2	Už tinkamai parinktas funkcijas.
5-ame takte yra disonansiniai netonacinės dominantės akordai.	1	Už tinkamai parinktą funkciją.
6-ame takte yra S funkcijos akordai.	1	Už tinkamai parinktą funkciją.
8-ame takte yra T funkcijos akordai.	1	Už tinkamai parinktą funkciją.
9-ame takte yra S ir D funkcijų akordai arba du D funkcijos disonansiniai akordai.	1	Už tinkamai parinktą funkciją.
	1	Už tinkamai pritaikytą 2-6 ir 8-9 taktuose akordų figūraciją.
	1	Už pakankamai teisingai ir tvarkingai (50% ir daugiau) užrašytus muzikinius ženklus ir akordus.

Muzikos kūrybos pagal pateiktą pavyzdį (B tipas) vertinimas (10 taškų)

Atsakymai	Taškai	Paiškinimai
2-ame takte yra D funkcijos akordai.	1	Už tinkamai parinktą funkciją.
3-ame takte yra D funkcijos disonansiniai akordai.	1	Už tinkamai parinktą funkciją.
4-ame takte yra T funkcijos akordai.	1	Už tinkamai parinktą funkciją.
5-ame takte yra T arba netonacinės D funkcijų akordai.	1	Už tinkamai parinktą funkciją.
6-ame takte yra S funkcijos akordai.	1	Už tinkamai parinktą funkciją.
7-ame takte yra K ₄₆ ir D funkcijos akordai.	2	Už tinkamai parinktas funkcijas.
8-ame takte yra T.	1	Už tinkamai parinktą akordą.
	1	Už tinkamai pritaikytą 2-7 taktuose akordų figūraciją.
	1	Už pakankamai teisingai ir tvarkingai (50% ir daugiau) užrašytus muzikinius ženklus ir akordus.

Muzikos kūrybos pagal pateiktą pavyzdį (C tipas) vertinimas (10 taškų)

Atsakymai	Taškai	Paaiškinimai
	5	Už teisingą 7-11 taktuose džiaz harmonijos akordų užrašymą.
	1	Už teisingą 7-9 taktuose melodijos linijos pagal nuorodą (kvarta-tercija) sudarymą.
12-ame takte yra E ₇ arba šios funkcijos atitikmuo.	1	Už tinkamai parinktą funkciją.
13-ame takte yra A ₇ arba šios funkcijos atitikmuo.	1	Už tinkamai parinktą funkciją.
	1	Už tinkamą ritminę ir harmoninę figūrą.
	1	Už pakankamai teisingai ir tvarkingai (50% ir daugiau) užrašytus muzikinius ženklus ir akordus.

Klaidų tipų sutartinis žymėjimas:**A** – netinkamai parinktas akordas, funkcija;**B** – nelogiška, nenuosekli balso vada;**F** – netinkamai parinkta akordų, funkcijų faktūra;**R** – netinkamai sudaryta ritmo figūra.